

EGYSZERŰSÍTETT
ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ

**" SAJÓIVÁNKA - ORSZÁGHATÁR (- RIMAVSKA SOBOTA) 400kV-OS
TÁVVEZETÉK LÉTESÍTÉSE – MÓDOSÍTOTT NYOMVONAL SZAKASZ"**

projekthez

A

MAVIR MAGYAR VILLAMOSENERGIA-IPARI ÁTVITELI RENDSZERIRÁNYÍTÓ ZRT.

megrendelésére

készítette:

A

2018

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) tárgya: Sajóivánka – Országhatár (-Rimavska Sobota) 400 kV-os távvezeték létesítése – módosított nyomvonal szakasz”

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: Dubicsány 013, 011/11, 011/17, 011/18, 011/22, 016/1, -es hrsz-ú területek

1.3. Az ERD megrendelője: MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt.

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Környezetvédelmi engedélyezési eljárás, Építésügyi engedélyezési eljárás (vezetékjogi engedélyezési eljárás)

1.5. Készítette: Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.

1.6. Az ERD elkészítése során a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendeletének (továbbiakban: Korm. R.) előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Korm. R. 38. § (1) bekezdése alapján az ERD próbafeltárás elvégzése nélkül, egyszerűsített ERD-ként készült.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK

2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés

A tervezett nyomvonal módosításának helyszíne a beruházás dubicsányi szakaszára esik, közvetlenül a Sajó mellett

A Sajó-völgy egy szerkezeti árokban kialakult teraszos folyóvölgy, gyenge horizontális felszabdaltsággal, fele ártér, fele közepes magasságú tagolt síksági domborzat. A felszín kb. 60%-át folyóvízi homok, kavics, terasz kavics, mintegy 15%-át lösz és kb. 15%-át glaciális vályog fedi, talajtakaróját barna erdőtalajok alkotják.

A völgyet délről a medencékkel tagolt 350 m-es átlagos tengerszint feletti magasságú Tardonai-dombság határolja. Egész felszínére jellemző a jelenleg is ható intenzív lejtőformálódás, feszínét andezit és riolittufán 81%-ban bemosódott barna erdőtalajok borítják. A terület a Natura 2000 hálózatban *Jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területként* szerepel.

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során, a tervezett beruházás által érintett területen és 250 méter széles övezetében ismert (nyilvántartott) régészeti lelőhelyhez kapcsolódó információt, vagy régészeti lelőhelyre vonatkozó adatot nem találtunk. (A módosítás az eredeti nyomvonal már vizsgált övezetébe esik, így újabb adatgyűjtés nem készült)

A 2017-ben a teljes nyomvonalat vizsgáló Előzetes régészeti dokumentációban meghatározott **nyolc** régészeti lelőhelyet (56884, 56885, 88855, 46684, 30757, 93813, 93815) jelen vizsgálat nem érinti.

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a „*Terkepmelleklet*” mappa dokumentumaiban ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „*Terinformatika*” mappájában érhetők el.

2.2. Régészeti terepbejárás

A késő őszi időpontnak köszönhetően a terület fedettségét az aratás utáni állapotok és földmunkák – tarló vagy sarjadó vetés – és a Sajó folyó közelsége határozta meg. A munkát a 2017. augusztusi nyomvonalat figyelembe véve 2018.11.13-án kezdtük meg. A módosítás a korábbi számozás szerinti 24-29-es oszlopok nyomvonala között történik, ahol 5 új (és 2 minimálisan áthelyezett) oszlop került megtervezésre a Sajóhoz jóval közelebb helyezve azokat a korábbi 4-nél. A 2017-ben már érintett 24-es oszlophely után szántóföldön, sarjadó vetésben jártunk, majd tovább haladva ártéri rét és magas szántatlan tarlók kutathatatlan váltakozásával szembesültünk.

A vizsgálható nyomvonalszakaszt a „*Terepbejaras*” mappa *FD* és *TM* térképein ábrázoltuk. A terepbejárásról készített Jelentés és Feltárási Dokumentáció a digitális melléklet „*Jelentes*” és „*Dokumentacio*” mappáiban érhető el.

2.3. Az értékvizsgálat eredményének összefoglalása

Az elvégzett adattári gyűjtés és terepbejárás során a módosított beruházási nyomvonalon és annak környezetében nem azonosítottunk régészeti lelőhelyet. A terepi kutatást nagyban befolyásolta a Sajó közelsége és a jórészt – 4 új oszlop esetében is – műveletlen ártéri rét.

A 2017-ben a teljes nyomvonalat vizsgáló Előzetes régészeti dokumentáció által megállapított **nyolc** régészeti lelőhely (56884, 56885, 88855, 46684, 30757, 93813, 93815) érintettségén és az örökségvédelmi javaslatokon nem változtat.

3. FELTÁRÁSI PROJEKTTERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

A Sajóivánka – Rimavska Sobota (Rimaszombat) közötti elektromos távvezeték létesítésének magyarországi, Sajóivánkától az országhatárig húzódó szakasza 22561,9 m. E nyomvonalon a 2017-es tervek szerint beruházó összesen 61 db „Katica I” -es és „Katica II” -es típusú kétrendszerű, osztott lábú oszlop elhelyezését tervezi, különböző távolságokkal.

Jelen módosítás Dubicsány határában $\approx$ 2050 m-en, a 24-29-es oszlopok között érinti a nyomvonalat, ahol így hat helyett hét oszlop kerül elhelyezésre.

Az oszlopok talajviszonytól függően súly-, ártéri tömb- és cölöp alapozáson helyezkednek el, melyek mérete 8,16 x 8,16 m-től 10,88 x 10,88 m-ig terjed. Így földmunkával 5438,29 m²-nyi területet érint a beruházás. Az oszlophely alapozások mélysége a talajviszonyoktól függ, de 3,5 m-nél nem mélyebb.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok

A régészeti értékvizsgálat során, a tervezett beruházás (módosítás) földmunkái által érintet területen nem azonosítottunk olyan helyben megtartandó örökségi elemeket, amelyeket a Korm. R. 21. § (3) bekezdés alapján a földmunkával el kell kerülni.

A megrendelő által átadott műszaki adatok és a régészeti értékvizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás földmunkái ***nem érintenek ismert régészeti lelőhelyet***, ezért megelőző feltárás elvégzésére nincs szükség.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése szerint: nagyberuházás megvalósítása esetén ***a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően az egyéb feltérési módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani*** (Korm. R. 43. § (3) bekezdés).

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely, jelenség kerül elő, a fentebb leírtaknak megfelelően kell eljárni, a Kötv. 23/E. (7) bekezdés, a Korm. R. 35. § (1) bekezdés, illetve a Korm. R. 45. § előírásai szerint.

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell. A Korm. R. 35. § (1)

bekezdés szerint, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé a régészeti bontómunkát – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Korm. R. 45. § szerint, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A hatóság a szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt.

A Korm. R. 46. § (1-3) bekezdései alapján, ha a megelőző feltárás vagy a régészeti megfigyelés során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék kerül elő, a feltárást végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltárás esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a hatóság húsz napon belül dönt. Ha a régészeti emlék megelőző feltárás során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltárást végző intézmény köteles a feltárás terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás részeként rajzi dokumentáción egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen – eredeti helyükön – megőrzendő régészeti emlékeket.

3.3. A javasolt örökségvédelmi intézkedések költségkalkulációja

3.3.1. A régészeti megfigyelés költsége

A nagyberuházások esetén az ismert régészeti lelőhelyek területén kívül végzett földmunka régészeti megfigyelésének elszámolása óradíjas rendszerben történik, a valós teljesítés – azaz a megfigyelt földmunkák időtartama – alapján.

A régészeti megfigyelés maximált hatósági egységára 8 000 Ft/óra (nettó), de min. 36.000 Ft/nap.

Régészeti jelenségek előkerülése esetén, a Korm. R. 8. melléklete szerinti **régészeti bontómunka elszámolásának maximált hatósági egységára: 3 150 Ft/m² (nettó).**

3.3.2. A régészeti költségek összesen

<i>A régészeti lelőhelyeken kívül végzett földmunkák régészeti megfigyelésének nettó költsége</i>	<i>A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható</i>
<i>Régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka költsége</i>	<i>Nem kalkulálható</i>
Összesen	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható

3.4. A megelőző feltárás időkerete

Régészeti megfigyelést a kivitelezés földmunkáinak időtartamára kell biztosítani.

3.5. A régészeti feladatellátásra kijelölt intézmény megjelölése

A Kötv. 23/E. § (2) bekezdése alapján, a nagyberuházást megelőző feltárás, illetve nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti megfigyelés esetén a Magyar Nemzeti Múzeum a beruházó szerződéskötési szándékáról, annak kézhezvételét követő 5 napon belül értesíti a nagyberuházás megelőző feltárásának elvégzésére jogosult intézményt és koordinálja a szerződéskötést.

A Kötv. 23/E. § (2a) bekezdése alapján a nagyberuházást megelőző feltárást a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeum, jelen esetben a *Herman Ottó Múzeum (3529 Miskolc, Görgey Artúr út 28.)* végezheti jogszabályban meghatározottak szerint.

A Kötv. 22. § (11) bekezdés alapján a megelőző feltárásra vonatkozó szerződést a feltárásra jogosult intézménynek és a beruházónak a jogszabályban meghatározott adattartalomnak a beruházó által történő rendelkezésre bocsátásától számított 15 napon belül kell megkötni.

A Kötv. 23/E. § (4) bekezdés alapján, ha a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeum a megelőző feltárásra vonatkozó szerződést a 22. § (11) bekezdésében meghatározott 15 napos határidőn belül nem köti meg, akkor a Magyar Nemzeti Múzeum gondoskodik a régészeti feladatellátás elvégzéséről.

Budapest, 2018. november 16.

Trembeczki Júlia

régész

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS
ÜZEMELTETŐ NONPROFIT KFT.
RÉGÉSZETI IGAZGATÓSÁG

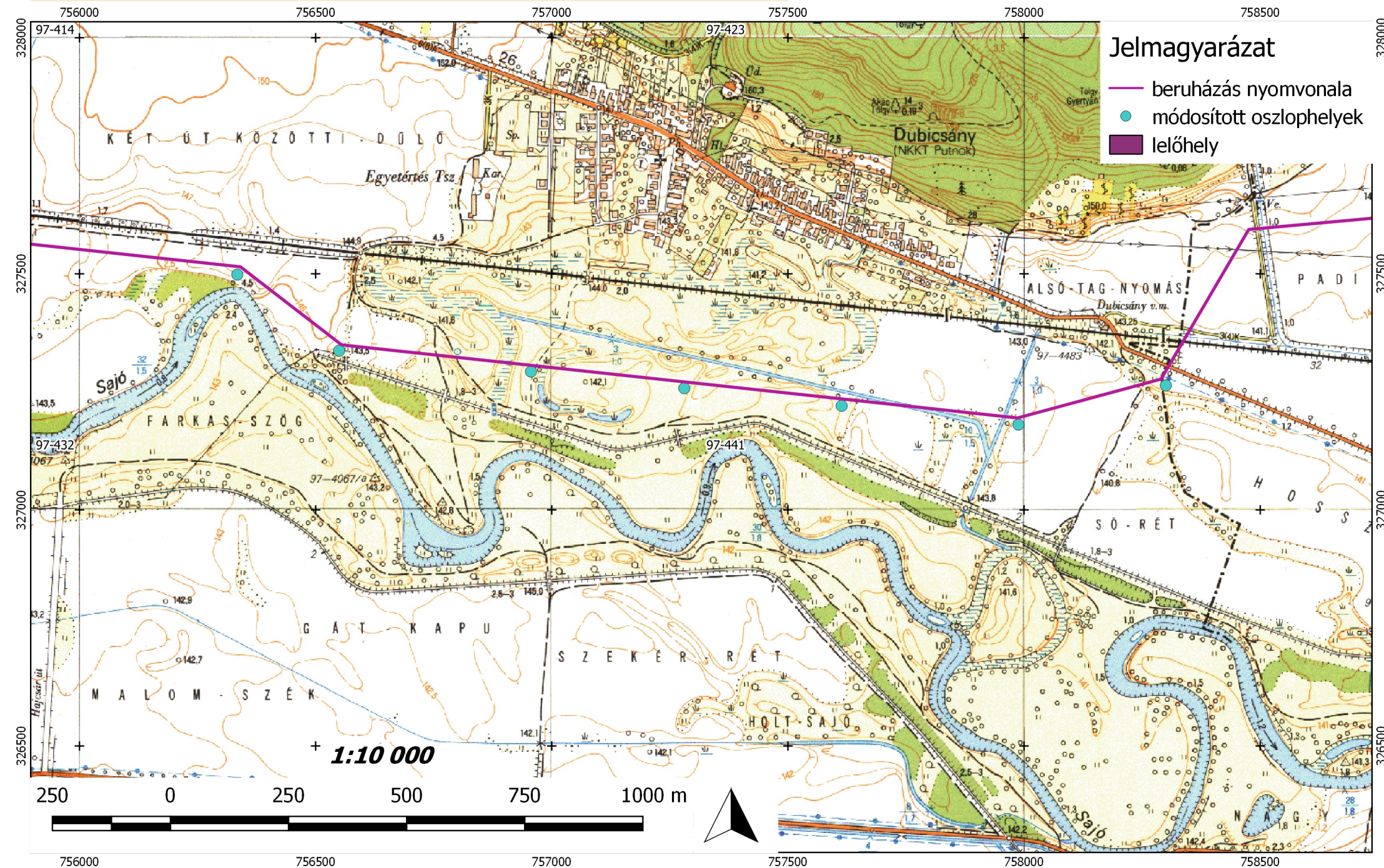
Sajóivánka-OH-(Rimavsko Sobotat) 400 kV-os távvezeték - Dubicsány, módosítás -

Készítette: Trembeczki Júlia

Jelmagyarázat

- beruházás nyomvonala
- módosított oszlophelyek
- lelőhely

Sajóivánka-OH-(Rimavsko Sobotat) 400 kV-os távvezeték - Dubicsány, módosítás -

Készítette: Trembeczki Júlia

Jelmagyarázat

- beruházás nyomvonala
  - módosított oszlophelyek
  - lelőhely
  - kutathatóság mértéke
- 0
1

